

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja v Gorici za dom pošiljana:

Vse leto 2.40
Pol leta 1.20
Četrt leta 0.80

Pri oznanilih in tab. tudi po „*stancih*“ se plačuje za navadno tistop- no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostora

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravnitva „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravnitvu.

Dve društvi. a. „Unione.“

Dan sv. Andreja imelo je novo italijansko politično društvo „Unione“ v novi mestni dvorani v Gorici svoj prvi občni zbor, v katerem je poročal osnovni odbor o dosedanjih društvenih zadevah ter izročil društvena opravila novemu stalnemu odboru, ki se je izvolil pri tej priliki. Načelnik osnovalnemu odboru bil je dr. Venuti, odvetnik; stalnemu odboru in društvu predsednik je dr. Verzegnassi; njegov namestnik pa imenovani Venuti. Društveno glasilo, če ne po imenu, pa po duhu bo „Il Corriere di Gorizia“, katerega naši čitatelji že zladna poznajo; on je bil pri porodu pričujoč ter je svetil, ko so dete obrezovali po Mojzesovi postavi. Pri slavnostnem tem opravilu predzadnjo nedeljo zdelo se je imenovanima gospodoma potrebno, poudarjati, da novorojeno dete ne bo sovražno postopalo proti Slovincem, da hoče gojiti spoštovanje in mirno sodelovanje dveh narodnostij v goriški deželi in da bi bilo le takrat prisiljeno, ustavljati se slovenski sili, če kar bi ta segala čez meje postavnosti v pravice italijanstva. Društveno glasilo je uže porabilo priliko, da je te besede svojim čitateljem najprej sporočilo, a pozneje jih tudi navelo kot dokaz mirnega in spravljivega delovanja, katero ono društvo namerava.

Mi pa ne damo za lepe besede goriških odvetnikov prav nič, ker postopanje skrajne italijanske stranke v Gorici proti Slovincem je v popolnem nasprotju z njih besedami. V dejanju naj dokažejo gospodje, da so taki, za kakoršne hočejo veljati, potem jim bomo radi verovali, potem jim radi podamo roko v spravo in bratsko sodelovanje za korist mesta in dežele, ker bomo prepričani, da nam desnico resno ponujajo. Do zdaj smo Slovinci vedno delovali za složno postopanje dveh narodnostij, pa bili smo vedno prezirani ter v svojih pravičnih in postavnih prizadetih sramotno žaljeni po besednem in dejanskem rogoviljenju nekaterih italijanskih napetežev. Povedali smo, da takih žalitev ne pripisujemo vsem goriškim Italijanom, ampak le tistim napetežem, ki so imenoma znani vsemu mestu, ter smo hoteli tako dati priliko, da bi se dobro misleči Italijani izrazili proti nepostavnemu šuntanju in podpihovanju proti Slovincem, ali pri „Corrieru“ in v osnovalnem odboru društva „Unione“ ni bilo nikogar, da bi bil to storil, pač pa je „Corr.“ z zagovornikom dr. Pajerjem poudarjal, da

vse mesto je bilo enih mislij proti Slovincem, ter je v nasprotju s sodnijsko dokazano resnico odvaljal krivico od italijanskih napetežev ter jo valil na Slovence. Dokler „Unione“ ne obsodi združbe in hujskanja proti Slovincem, ki se v njegovem glasilu še vedno nadaljuje, naj ne govori o svojem prijateljskem in bratskem čutu do Slovincem.

Besede izgovorjene pri prvem občnem zboru društva „Unione“ nas ne morejo omamiti; kaj pomenijo te besede, nam je dobro znano. „Corriere“ bi bil z majhnim uspehom hujskal proti Slovincem in zastoj bi bil prouzročil združbo na italijanski strani, ako bi nas ne bil privadil, da umemo njegov slovar. Ko je italijanska stranka pripravljala demonstracije proti blagoslovljenju zastave podpornega društva, trdila je, da ni sovražna temu društvu, ampak da hoče le uer ede zaprečiti, ki bi se lahko prigodili. Kak lep poklon za Slovence, katerim uže naprej pripisuje nerede, predno so se godli? Tako pravi tudi „Unione“, da ne bo sovražno postopala proti Slovincem, ampak da bo le italijanske pravice branila, kadar prestopajo Slovinci svoje meje. Kje so tiste meje, nam govorniki niso povedali, in vendar je vse ležeče na tem, da se meje poznajo. Ali so tiste meje uže postavljene, ali pa se še le postavijo? Če pravi „Unione“, da bo mejnike branila, morajo biti ti že postavljeni, in tedaj zahtevamo od nje, naj mejnike spoštuje. Ako pa misli to društvo mejnike postavljati ali prestavljati, naj to jasno pové, in odgovorimo mu, da te pravice nima, ker narodi si stavlja svoje mejnike po drugi poti.

Kako nevarno je, premikati mejnike, katere je narava, zgodovina in vsakdanja skušnjava postavila, pričajo nam nekateri nesrečni poskoki goriškega „Corriera“. Ta list je po svojem črnilu ločil goriško mesto od sveta ter je razglasil za italijansko mesto, ki ima kot tako narodne pravice, katerih se niko do ne sme dotikati, katere mora vsak pravi Italijan braniti z vso močjo. To je vsebina vsega njegovega modrovanja in hujskanja, to je načelo, ki združuje italijansko stranko, to šegeta ušesa celo nekaterim gospodom, ki imajo Boga in Jezusa pogosto na jeziku. Ali nima morda tudi „Unione“ namena, da se bo borila za to trdnjavo kot pripadajočo italijanski narodnosti? Ako namerava to, potem jo obžalujemo, ker za Gorico in Avstrijo ni nespametnejšega, krivičnejšega in nevarnejšega načela od onega, ki se šopiri v imenovanem listu.

Nočemo sumničiti patrijotičnega čuta na italijanski strani, dasi so italijanski posamezniki mnogo grešili proti njemu, ker nočemo pregreškov posameznikov naprtati celoti; ali to smemo zahtevati, naj goriški Italijani ne gredo na roko italijanski irredenti. Znano je, da ta ima v svojem političnem programu gledé Primorskega zdaj to načelo, naj se širi italijanstvo kolikor mogoče na škodo slovanstvu in naj se primorskim mestom in večjim krajem, torej tudi Gorici utisne neizbrisljiv italijanski značaj, ki bi vedno in glasno pričal, kam spada goriško mesto, da se bo irredenta o danem času na to sklicevala ter zahtevala Goriško z drugimi avstrijskimi deželami za se. Ali morejo goriški Italijani trditi, da irredenta ne dela po teh načelih? Mož, katerega je slavil koperski mestni svet tako glasno, da je bil vsled tega razpuščen, kateremu sta hvalo pela „Istria“ in „Indipendente“, „Corrieru“ „simpatična“ lista, kateri se je javno izdajal, dasi rojen Avstrijec, za nepremakljivega pa premišljenega in previdnega irredentarja, je to javno izrekel pred vsem svetom. Ponavljamo, da ne sumničimo patrijotizma goriških Italijanov, ali vendar bi morali oni vedeti, kaj nameravajo njih bratje onstran meje, in zato bi morali biti previdni v svojih zahtevah in svojih izjavah. Narodni čut jim morda budi željo, naj bi Gorica postala in ostala v narodnem oziru na veke italijanske, patrijotična čut jim pa mora narekovati, naj ostane Gorica, kar je, mesto z mešanim prebivalstvom. Sami Italijani so našli pri zadnji štetvi 4000 Slovincem v Gorici; kako morejo torej sedaj delati, kakor da ni nobene slovenske duše v glavnem mestu naše poknežene grofije? To načelo, da Gorica ima mešano enakopravno prebivalstvo, mora zagovarjati vsak zvesti podložnik presvitlega cesarja, vsak zavedni državljani, posebno pa vsak pošten uradnik katere koli vrste. Avstrijski uradnik, ki bi zagovarjal in podpiral načelo, da Gorici se mora dati po vsaki poti izključljivo italijanski značaj v ponižanje in zaviranje meščanov druge narodnosti v njih naravnem razvitku, bi bil državni izdajica, ne znajoč svoje naloge in nevreden, da nosi sukno svojega najvišjega gospoda, ker bi delal za namene irredente in nevarnost in škodo preslavni habsburški dinastiji in državi. Upamo, da to načelo ostane nekaterim kričalcem, ki niso premislili njegovega pomena ker, bi ga sicer toliko ne poudarjali; razumni avstrijski državljani se ga gotovo nikoli ne poprimajo.

LISTEK.

Besedica o cerkvenem petji.

„Bratje! pojte in prepevajte Gospodu v svojih srcih!“

Po domačih časopisih se je uže tu in tam pisalo in razpravljalo o cerkvenem petji, t. j. kako bi se dalo izboljšati. To prasanje je v resnici imenitno; zato najbolje učinimo, da o tem povemo vsak svoje nazore. Tako se reč bolj razjasni po pogovoru: „Več očij več vidi.“ Pri jednacih pogovorih oziroma prasanjih pa morajo oobnosti umolkneti; sicer bi se marsikdo plašil, svoje mnenje očitno izreči. Žalibog se pri nas kaj rado zgodi, da se kritikuje zaradi osebe, a ne zaradi stvari.

Dasí nistem strokovnjak v cerkvenem petji, vendar se držnem v našem cenjenem listu povedati, kako je po moji misli mogoče pri nas stalno izboljšati in urediti cerkveno petje. Ako vsega vsem povoljno ne zadenem, nič ne dé; upam, da nekaj bo vendar le dobro od tega, kar povem.

Vsakemu katoličanu je znano, da pri naših obredih v cerkvi ima tudi petje svoje važno mesto. Glavni namen mu je ta, da vzbuja v človeku pobožna čutila ter povzdiguje duha k Bogu. Petje v naših cerkvah ni nič družega nego glasna molitev v vezanej besedi. Cerkev je tako molitev vedno negovala

in sicer zato, ker človeško srce bolj živo ogreva v ljubezni do Boga nego tiha.

Dobro urejeno cerkveno petje je za ljudstvo velika dobita. Tega pa pri nas še nimamo. Povsod na Slovenskem nabajamo v tem oziru velik metez, velik nered. Orgljavcu je večinoma dano na prosto voljo, da si zbere o raznih prilikah to ali ono pesem; a čestokrat to določi samooblastno dvoje ali troje cerkvenih pevkinj.

Red je duša vsacega opravila. Vsaj lahko vidimo, kako stalnega reda se drže duhovniki pri cerkvenih obredih. Isto nedeljo, isti praznik berejo vsi isto berilo in isto blagovestje (evangelij). Pri petih mašah se drže stalnega napeva bodisi v intonaciji ali samospevu: blagovestja, predglasja, očenaša itd. V kakšen metez pa bi tudi zagazili, ako bi smel vsak po svoje to in ono v obredih spreminjati?!

Vse obredne molitve, katere duhovnik molí ali poje, ostale so večinoma v besedah in napevih v svoji prvotni obliki. Cerkev svojih obrednih pesmi in molitev ne preminja, ako nima za to posebnega uzroka, zarad besede uže celo ne, ker se poslužuje latinskega jezika, ki je mrtev in za to nepremekljiv.

Kakor obredne molitve, tako stalno bi moralo biti urejeno tudi cerkveno petje v besedah in napevih. Ne samo da bi s tako uredbo pobožnost v cerkvi močno povzdignili, odstranili bi s tem tudi mnogo ukoreninjenih napak in sitnostij. O tem pozneje še nekoliko.

S kakšnim petjem pa pridemo naj.

laže do sloge in stalnega reda?

Mislim, da to dosežemo s skupnim ljudskim cerkvenim petjem. Tako petje cerkev v prvi vrsti neguje in odobrava. O tem piše neki gospod v „Soči“ 4. januarja t. l. mej drugim tako le:

„Pevsko društvo, ki hoče sv. Cecilijo posnemati in cerkvene določbe gledé cerkvenega petja izvrševati, mora gojiti najprej narodno ljudsko petje. V cerkvi se ne poje zato, da ljudje poslušajo, ampak ljudstvo poje, da svoje notranje čute in svojo pobožnost izraža tako, kakor v molitvi. Kakor je potreben poduk v molitvi, tako tudi v cerkvenem petju. Gledé vtisa, ki ga petje naredi na poslušalca, se ne more primerjati nobeno petje z lepim, mogočnim enoglasnim ljudskim petjem. Na vshodu (čujte, čujtel) so ponosni na tako petje, katero imajo iz katoliške cerkve, ki ga goji od nekdanj. Mnogoglasnemu (ali tako rekoč učenemu) petju in instrumentom (razen orgelj) cerkev nikoli ni bila posebna prijateljica, ker tako petje sili ljudstvo, da molči, in da prav lahko zgubi duha pobožnosti ter se navzame duha časne hvale, preširnosti in posvetnosti.“ In na drugem mestu dalje: „Cerkev ni kraj, kjer naj se nekateri kažejo s svojimi glasovi in s svojo izurjenostjo, mej tem ko morajo drugi molčati. Pri ljudskem petju poje, kdor ima srce za tako pesem in tak napev; komur ne ugaja, — naj molči. Pri zborih pa poje, kdor je izučen, ne gledé na to, ali ima srce ali ne. Zato se na Dunaji razglašajo imena pevkinj v raznih cerkvah po časopisih, da jih hodijo ljudje poslušati kakor v gledišče.“ (Dalje.)

„Corrierovo“ mejnikovanje je tudi nespametno, ker sloni na popolnoma krivi podlagi: pripisuje namreč mestu, kar je v postavi zagotovljeno meščanom oziroma državljanom, in zahteva za skupino, kar velja v prvi vrsti posameznikom. Državna postava daje mestu pravico do njegovega premoženja, a zastonj boš iskal postavu, ki bi dajala mestu pravico do narodnosti. Narodnost je zagotovljena osebam, posameznim in združenim, kot nje nositeljem, kakor jim je zagotovljena osebna prostost kot njih lastnost. V Gorici imajo vsi prebivalci pravico do svoje narodnosti, vsak po svoje; vsi prebivalci ene narodnosti imajo pravico do te narodnosti in vsi prebivalci druge narodnosti do druge. Ena in ista postava daje prebivalcem enega in istega mesta pravico do raznih narodnostij ter jim jih varuje. Tega pa „Corrierovi“ odvjetniki nočejo priznati, ampak po svoji navadi stvar presukujejo; izmislili so, da mesto ima narodno pravico in da sme zahtevati od vsakega meščana, naj se podvrže tej narodnosti ali naj jo sprejme kot mestno narodnost, kakor mora sprejeti vsakdo mestno davčno postavu, kdor stanuje v mestu. To načelo je popolnoma krivo in nasprotuje vsem avstrijskim postavam in njih izvrševanju. V vseh mestih, kjer je mešano prebivalstvo, priznavajo se pravice raznih narodnostij in vlada jih varuje; le v Gorici poudarja neka italijanska stranka, da mesto na sebi je italijansko in da vsled tega morajo prebivalci pravno veljati za Italijane. Noben pošten odvjetnik, ki pozna postavu in jo hoče meščanom razlagati po njenem pomenu, ne more kaj takega trditi, ampak priznati mora z nami, da mesta se ravnajo po svojih prebivalcih in ne prebivalci po mestih. Ako bi veter jutre odnesel vse Italijane iz Gorice in bi ostali v nji sami Slovenci, ostalo bi mesto po „Corrierovem“ nauku še vedno italijansko, ker italijanska narodnost je mestna pravica, katere se ne sme nikdo dotikati, katere ne more mestu nikdo po pravični poti odvzeti. Mi pa pravimo, da s prebivalci in njih narodnostjo se menjuje tudi to, kar „Corr.“ imenuje „narodno pravico mesta“. Druzega nočemo ko: vsakemu svoje.

Vsakemu svoje, je naše gaslo in tega se držimo; najmanje škode nismo storili svojim italijanskim meščanom na narodnih poljih; kar smo zahtevali za se, bilo je tudi njim v pravično korist. Ali more italijanska stranka o sebi to trditi? Ali ne hujska njeno glasilo dan za dnem proti Slovincem z razširjanjem neresničnih poročil, zadevajočih slovensko ljudstvo? Ali je priznala kedaj ta stranka, da Slovenci v Gorici imajo pravico, ostati Slovenci, da imajo pravico biti zastopani v mestnem starešinstvu, da imajo pravico do narodnih šol in do onega spoštovanja, ki pristojno vsakemu poštemu meščanu, zvestemu državljanu? Po načelu, katero zastopa omenjena stranka, imajo nas Slovence v Gorici kot neljube goste, kot usiljenice, kot take ljudi, katerim je treba posvetiti, s katerimi se je treba vedno prepirati in kregati. Ali je to ono bratstvo, katero je poudarjal vitez dr. Pažner? ali je to ono vedenje, katero je mesto dolžno 4000 svojim prebivalcem po svojem štetju? Krivično je ravnanje naših narodnih nasprotnikov po načelu in po izvršenju. Nam se krivica godi in Gorica sama pri tem trpi, ker narodni prepir v Gorici svetu ne more ostati prikrit, ampak se zazna povsod in kdor potrebuje zimskega zavetišča v južnih krajih, premišli dvakrat in trikrat, predno si izbere za kraj počitka mesto, ki bi bilo polno narodnega prepira, ako bi se posrečilo skrajni italijanski stranki, da bi svojo nestrpnost zasejala v srca goriških prebivalcev italijanske narodnosti.

Tako se godi v mestu, v katerem neki napeteži nočejo priznati naravnih in postavnih pravic vsakega naroda, ki hočejo po sili predstavljati mejnike, katere je v narodnem oziru postavila narava. Vsak pregrešek zoper naravo se kaznuje sam po sebi, tako tudi greh zoper slovensko narodnost. Nič ne velja izgovor italijanske skrajne stranke, da ima v svojem boju visoke pokrovitelje. Kriva sta eden in drugi in oba zaslužita grajo. Ako se jima „Unione“ noče pridružiti v zaslugah, naj spoštuje narodne mejnike in naj jih ne preklada. „Unione“ se pokaže boriteljico za pravično narodno stvar, ako prizna, da 4000 Slovencev v Gorici ima v narodnem oziru iste pravice z italijansko večino v pravični razmeri. V tem spoznamo, kaj je na besedah njenih predsednikov.

Dopisi.

Tolmin, 7. dec. — Kakor je dopisnik iz Tolmina v zadnji „Sočini“ številki omenil, imelo je naše rokodelsko bralno društvo dne 6. t. m. svoj letni občni zbor. Obilno število udov se ga udeležilo, namreč 57. Opominjanje v navedenem dopisu uplivalo je na pričujoče, da so na to gledali, da bi prišle v odbor osebe, ki so spoštovanja vredne in ki bodo društvu zdatno koristile. Izvoljeni so bili sledeči gospodje: predsednik Robert dr. Miani, advokat; denarničar Valentin Tuta, ključavničar; odborniki Josip Pagon, diurnist; Rajko Šinek, uradnik; Nikolaj dr. Tonkli, advokat; Jožef Pažner, klepar; Karol Pencin,

duhovnik v pokoji. V veselilni odsek prišli so gospodje: Andrej Volarič, učitelj, Rudolf Poleučič, Ivan Fili in Jožef Pažner, zasebniki. Časniki se naročijo ti le: Slovenski Narod, Edinost, Soča, Mir, Ljubljanski Zvon, Kres in Wiener Neugkeits Weltblatt, Slovana daruje nam gosp. A. V.

Upati je, da se bode zopet izvoljeni gospod predsednik tudi v prihodnje še bolj potegoval za napredek mladega društva. Večina udov obžaluje, da se je gosp. Franc Jež, ustanovnik tega društva, odpovedal odborništvu.

Pri zborovanju so se vse točke redno obravnavale, le neka lahkomišljenost — ne hudajte se, ako sem odkritosrčen — se je pokazala posebno pri glasovanju za časnike. Ko se je za neslovenski list glasovalo, so oddali nekateri svoj glas le za to, ker so druge videli. Dajmo tudi mi, so se nekateri šaljivo izrazili. To pa ne gre. Vsak naj ve, zakaj glasuje, in ako ne razume, naj povpraša. Nikdo ni prišel učen na svet.

Tudi petje napreduje pod vodstvom gosp. Andr. Volariča; fantje in devoyke se zbirajo trikrat v tednu. Preč. gosp. dekanu Josipu Kravčiču se je zahvaliti, da je kot ud v ta namen društvu posodil svoj glasovir. — Želeti je, da bi društvo tudi v prihodnje nadaljevalo svoje marljivo delovanje, pa — brez upitja. Ono potrebuje resnega djanja pa stanovitosti. Geslo naj bode: moli in delaj!

S Krasa, 6. dec. — Lani kakor tudi letos je družba sv. Mohora razveselila svoje naročnike s cerkveno pesmarico, ktere drugi del še posebno ustreza našemu ljudstvu, ker ima spredej dodane tudi razne cerkvene molitve in je torej ta del tudi kot molitvenik rabljiv. Opaziti pa je treba glede teh molitvi, da je v njih marsikaj brez potrebe spremenjeno in tudi celó dodano, n. pr. v litanijah M. b. in drugod. Želi se, da bi bili v molitvah pri javni službi božji kolikor mogoče složni; ali na ta način ne pridemo nikdar do edinosti, ako bode vsak po svoji glavi smel spreminjati molitve v knjigah za javno službo božjo namenjenih, kakor je ravno naša pesmarica.

S Krasa, 9. dec. — Dopisnik v „Edinosti“ št. 89 t. l. pod imenom „Vanderček“ je imel dovolj drznosti, da je javno izrekel svoje mnenje proti vpekljavi novih, kakor tudi za odpravo uže obstoječih večrazrednic na ljudskih šolah. Njegovi kolegi mu ne bodo nič kaj hvaležni za tako novo idejo, kajti obrnjena je, če tudi ne proti napredku duševnemu, pa vsaj proti napredku t. j. pomnoževanju ljudskih večrazrednic. Dobro pa je vendar, da tak glas pride od učiteljske strani, saj drugi kaj takega ziniti ne bi bili „kompetentni“, kakor je nekdo ob svojem času pisal. Vendar ne gledé na to nekompetentnost, o šolskih zadevah kaj črhaiti, upal si je tudi Vaš dopisnik „Tolminskega“ v št. 49. t. l., kateri gotovo ne pripada učiteljskemu stanu, enak dopis svetu prijaviti, kakor „kompetentni“ Vanderček. Morda se jih še kaj oglasi, kompetentnih in tudi nekompetentnih; prav bi bilo. Nekaj bode gotovo treba spremeniti, pa takó, da bode za napredek vsejedno dobro poskrbljeno, namreč z več enorazrednicami; z odpravo večrazrednic bo pa tudi davkoplačevalcem breme polajšano. Tudi nimajo večrazrednice, kakor se zopet od učiteljske strani sliši, večjega uspeha pri otrocih pokazati, kakor enorazrednice. Morda je kaj resnice na tem, kajti načrt in namen je eden in isti prvim kot drugim. Razloček bi bil zna biti le ta, da večrazrednice učence in učitelje mučijo s celodnevnim podukom, enorazrednice pa samo s poldnevnim.

V Kopru, 8. dec. — Še vedno se govori tú pa tam o dogodku 19. nov. t. l., ko je bil neki tukajšnji dijak močno ranjen od bivšega župana dr. Gambinija; ali še več se bo o tem govorilo, ko se bo stvar razpravljala pred sodnjo, kateri je naznanjena. Nekateri dijaki so praznovali god presvitle cesarice ter so šli v gostilno „Al Vaporetto“, kjer so se zabavljali ter peli slovenske in nemške pesmi. Slednjič zaigra eden dijakov cesarsko pesem na glasovir, ki je bil tam. V gostilni so bili tudi nekateri Italijani, med njimi deželni poslanec in bivši župan dr. Gambini. Dijaki so odšli iz gostilne in postajejo na ulici; za njimi pridejo tudi Italijani. Eden teh sune nekega dijaka v rebra, dr. Gambini je pa ranil dijaka z nekim železom na čelu in po nosu, da se je na tla zgrudil, potem ga je z dvema tovarišema še na tleh tepel. Dijak je komaj šel domov, kjer se je moral v posteljo vleči. Blizuji povod temu dejanju je bil prav majhen; dr. Gambini je rekel dijakom, naj gredo domov; eden dijakov ga je prašal, zakaj to ukazuje; a v odgovor je bilo to, kar sem rekel. Dijaku je bolj; izid sodnijske obravnave o svojem času naznanim. Čudili se bote, da se kaj takega godi; ali pri nas ni nič čudno. Pri nas velja le Italijan, Slovana zaničujejo, ako jim pete ne liže. Pri vsem tem napreduje narodna zavest in kadar nam bo vlada nekoliko bolj prijazna, pojde prav dobro. Do tedaj moramo

potrpeti in tolažiti se z upanjem, da sedanje stanje ni večno. Bog nam pomagaj! a pomagati si moramo tudi sami.

Politični pregled.

Državni zbor začel je 4. t. m. svoje delovanje. Koj v prvi seji je ministerstvo stavilo več postavnih načrtov, kakor: o naboru vojakov za l. 1885, o podaljšanju izjemnih sodnij v Dalmaciji, kakor tudi da bi se odpravile še za leto dni porotne sodnije na Dunaji, v Klosterneuburgu in Dunajskem Novem mestu, in da bi bile proste vseh pristojbin pogodbe gledé pogoždovanja Krasa na Goriško-Gradiščanskem. Na to je finančni minister predložil v pretres državni proračun za l. 1885. Iz tega je razvidno — številke govore — da finančni stan države, od kar je na krmilu sedanja desnica in vodi finance minister Dunajevski, postaja leto za letom ugodnejši. Res da predloženi proračun kaže primanjkljeja za prihodnje leto nekaj čez 15 milijonov; ali od tega denara porabi se največ v podporo državnim in privatnim železnicam, ter v zgradbo monumentalnih stavb; ali če se ti izredni stroški odbijejo, ne bo po ministrovem proračunu za prihodnje leto večji primanjklje, ko 1.347.033 gold. Čas bi bil vender enkrat, da bi se v naš proračun pripravilo ravnotežje! Med drugimi manj važnimi predlogi sprejel je drž. zbor v svoji drugi in tretji seji 5. in 9. t. m. tudi postavu, ki dovoljuje ministerstvu pobiranje davkov do konca meseca marca 1885, in drugo, ki ustanavlja dva fidejkomisa: Čarkovskega v Galiciji in Lobkovičevega na Češkem. Potrdile so se še volitve nekaterih novo voljenih poslancev in prihodnja seja se je napovedala za danes, 12. t. m.

Česka akademija znanosti je imela 6. t. m. občni zbor, da bi praznovala stoletni svoj obstanek. Udeležili so se ga c. kr. namestnik, kardinal Schwarzenberg in drugi načelniki oblastnij. Nepoznan dobrotnik je daroval lepo svoto 20.000 gid. za znanstveno ustanovo.

Z Ogerskega je najnovejša, vender že dolgo sem napovedana in pričakovana novica, da je stari voditelj konservativne stranke baron Pavel Sennyey imenovan „Judex Curiae“, s katero častjo je združeno tudi predsedništvo gosposke zbornice. Vse ugiba, je li minister Tisza postal konservativec, ali se je Sennyey približal liberalnim načelom. O zadnjem se kaj takega ne dá lahko misliti, bržkone je le Tisza spoznal, da židovski liberalizem zna Ogersko spraviti na boben, zato se pred padom poprijemlja starih, vender še čilih konservativnih močij.

Vse kaže, da Francozi s Kitajci niso srečni, da Tonkinska ekspedicija je brezuspešna, ker stari kramar Anglež mora biti med njimi posredovalec, in če mogoče, zaprečiti daljno bojevanje. Za ta neuspeh na Kitajskem hoče se pa francoska kamora maščevati s tem, da nadškofom in škofom zmanjša letno plačo in semeniščanom odvzame stipendije. Liberalizem je imel in ima vedno kot zadnjo žrtvo — duhovstvo.

Angleški parlament je v obeh zbornicah sprejel novo volilno reformo in na to prestavil svoje seje do 19. febr. prihodnjega leta.

Domače in razne vesti.

Goriška čitalnica bo imela jutre, v soboto 13. t. m., svoj letošnji občni zbor z navadnim dnevnim redom: razna poročila odborova in volitev novega odbora. Važen bo ta občni zbor posebno radi tega, ker najbrže se bo obravnavalo tudi prašanje gledé prihodnjega čitalničnega stanovanja. Lepo je videti, kako se društveniiki zanimajo za usodo društva; nikoli ni bilo med čitalničnimi udi toliko zanimanja za društvene zadeve nego sedaj, ko se je nekolegijalnost nekkih ljudi posrečilo, spraviti jo iz njenih prostorov, kakor so jo bili uže pred leti spravili. Pravi voditelji vse komedije proti čitalnici bili so nekateri zagrizeni Italijani, ki nagajejo, kjer morejo, a Nemci so jim šli radovoljno in poslušno na limanice. V zahvalo je baje zagotovljen Nemcem en sedež v mestnem starešinstvu pri prihodnjih volitvah. Ako Nemci in Italijani skupej sedé pri svojih veselicah, zakaj bi tu-

di v starešinstvu ne sedeli vkup, ko se obravnjuje predlog o napravi stolice za italijanski jezik in slovenstvo? Vse se dá združiti, ako se hoče, tudi krop in voda, prevaguje pa tisti del, katerega je več. — Čitalnične ude vabimo, naj se udeležijo v obilnem številu občnega zbora zaradi resnih okoliščin, v katerih biva sedaj čitalnica, in naj volijo v odbor moze, ki bodo kos oni nalogi, ki jih čaka. Združenimi močmi dosežemo vse; vihar trpi le kratek čas, zopet se ne bo zjasnil in sijalo nam bo prijaznejše sonce nego sedaj. Pravica in poštenje ostaneta slednjič zmagovalca, zvižaja in zavist pokazeta se v svoji nagoti in popolni nemoti.

Slovensko bralno in počporno društvo v Gorici bo imelo 28. t. m. svoj letošnji občni zbor. Sklep računa za preteklo in preračun za prihodnje društveno leto bo razpostavljen društvnikom od 14. t. m. naprej v društveni pisarni na ogled. Tudi v tem društvu treba je previdnosti ter v odboru takih mož, ki so razumni in delavni. Rodoljubi naj se o pravem času dogovorijo za primerno uredjenje društvenih odnosov. Nadejamo se, da previdnost dosejanega načelnitva ukrene, kar bo prav in koristno. Složno delovanje olajša vse težave; posamezne šibice je lahko zlomiti, vkup zvezane se pa lahko uprejo vsaki sili. Torej previdno in složno postopanje, in prihodnost je naša povsod!

Čudne reči se godijo v nekem mestu na Primorskem. Nekemu možu so pripisovali pred leti nekako voditeljstvo v italijanskem narodnem gibanju. Vlada mu je bila zaradi tega nasprotna in svojega mnenja ni zakrivala. Oni mož se v zadnjih letih ne oglasa v javnosti, a nekateri mu še vedno pripisujejo mnogostransko delavnost. To misel je nekdo pred kratkim časom javno izrazil in kaj se zgodi? Odlični nemški krogi so zaradi tega vznemirjeni ter pomitujejo moža, češ da se mu krivica godi. O možu nečemo nič trditi in nič zanikati; le to vemo, da je veljal in da deloma še velja (po pravici ali po krivici, nečemo soditi) za hudega Italijana, kateremu vlada ni bila prijazna in katerega se je včasih celo bala. Nemški krogi so pa veljali vedno za nekako vladne, ki za onega moža niso imeli posebnih simpatij. Zdaj pa taka prememba! To dotikanje italijanskega in nemškega življa na Primorskem zdi se nam jako čudno, in si ga ne moremo drugače razložiti nego tako, da kdo potrebuje Italijane proti Slovincem. To se nam pa zopet zdi prečudno in tako ne vemo, pri čem sme.

Besede in dejanja. Drugo je govoriti in drugo je delati. Predsednika društva „Unione“ sta trdila, da društvo hoče živeti s Slovinci v prijateljski zvezi. To so besede. Neki goriški list, ki izhaja vsakih 14 dni, je pa poln sramočenja Slovencev in slovenskih mož. To so dejanja. Kadar se bodo ujemale besede goriških mož z dejanji nekaterih listov, bomo verovali, kar nam obečujejo; žal, da do zdaj nam to ni še mogoče.

Otroci in norci resnico povejo, pravi pregovor. Zdi se, da to velja tudi glede goriških ultra-italijanov in nekega njih glasila. Otroci in norci so oboji in ko so dobre volje, uteče jim izza zob beseda, ki razkriva njih nočno dejanje. Omenjeni list pripoveduje, da je dobil raznih listkov z vabilom, naj bi zahal nekega mladega kupca s papirjem, moža, ki je potoval in pozna svet, zaradi nekaj njegovih novotarij. Kako pregreho je storil ta štacunar, da ga je skrivno sodišče obsodilo v kazen? Na svojih oknih ima razpostavljene vsakovrstne slovenske knjige in napravil si je celo mali slovenski napis, katerega pa le čez dan razobeša, zvečer ga zopet snema in shranjuje pod ključ. To je ona pregreha, zaradi katere je zaslužil kazen pri omikanih, rahločutnih Italijanih. Ali ni to izraz največje surovosti v mišljenju onih gospodov, ki pravijo, da so poklicani braniti narodne pravice goriškega mesta? Ubogo mesto, ki ima take branitelje svojih pravic! — Ali mislite pa, da je listič izvršil dani mu nasvet? Nikakor ne. Premislil je prej, kaj bi sledilo iz zahtevanega uhanja, in ko je spoznal, da oni mož bi nič ne zgubil, ampak da Slovinci bi še rajši zahajali k njemu kupovat, opustil je uhanje, katero mu je bilo le zato nasvetovano, da bi moža ostrašil, odvračal od pravične poti ter priklopil ga oni strauki, ki Slovence vedno nadleguje. Namesto razlogov poslušujejo se čorej naši narodni nasprotniki strahovanja proti posameznikom in proti gosposki. Strahovanje proti posamezniku je v tem slučaju izostalo, ker so izprevideli, da bi bilo brez zaželjenega uspeha. Takojenja strahovanje tudi proti gosposki, kadar spoznajo, da imajo opraviti z oblastjo, s katero se ni šaliti. Zaradi tega se toliko bojé in zaganjajo krik na vse strani, ko se jim je le od daleč šiba pokazala. Kaj bi bilo še le potem, ako bi se šiba za razposajence na Travniku javno razpostavila, da bi se videla vsak dan? Tak mir bi bil v Gorici, kakršen je bil pred leti, ko so mirno in složno živeli v mestu Slovinci in Italijani, v prijaznosti in slogi z vladnimi organi. Sedanjih italijanskih kričačev široka usta bi se tako skrčila, da bi jim morali priskrbeti novih žlic, ker se sedanjimi bi ne mogli jesti. — Tu imamo sredstvo proti italijanskemu rogoviljenju; ne se ostra-

šiti, ampak krepko hoditi po poti postave in javnega reda. — „Nekih rečij nečemo več delati“, pravi oni listič, „ker nam je znano iz gotovega vira, da ko streljamo v take gospode, samo množimo mučence za vero Cirila in Metoda in mi pri dobri kaplji vina! (strašna prisega!) ne nameravamo napravljati novih kandidatov za njih skrivnostni koledar... Torej smo porazumljeni!“ Naj bi ta odkritosrečna izjava bila v poduk na vsako stran. Slovinci, kupujte tam, kjer so p o m a z a n e t a b l e.

Boj je življenje, rekel je nekdo, a „Corriere“ bi moral reči: h u j s k a n j e j e ž i v l j e n j e, ker zdi se, da v novejših časih ne more živeti, ako ne prinaša o Slovincih neresničnih poročil, ki morejo Slovincem škodovati pri gosposki in pri dobro mislečih čitateljih. Skoro da ne more o Slovincih spregovoriti, da bi jim ne pripisoval kakega dejanja, lastnosti ali izreka, ki jim ne služi v čast. Povest o Šempetercih in o vinjenih Goričanih, ki so hoteli uiti brez plačila in so zlomili sami pri vozu oje ter potem raznesli, da so jih Šempeterci nadlegovali, smo že zadnjič povedali. Danes moramo omeniti, da v številki od 6. t. m. pripoveduje „Corr.“, kako so nekateri briski fantje v Gorici popevali slovenske pesmi ter žalili rahločutna ušesa nekaterih meščanov. Kolikor je neprilicnega na takem postopanju briskih fantov, grajamo tudi mi, a ob enem in huje moramo grajati italijansko skrajno stranko, ker je s svojim glasilom in njegovim vednim ščuvanjem pouzročila odmev na slovenski strani. Še bolj pa moramo grajati „Corriera“, da raznaša take neresnične vesti in sumničenja, kakršna so v onem popisu. Daje namreč umeti, da fantje so bili podmitjeni k takemu početju; vere dostojen mož, ki nam je stvar pripovedoval, rekel je, da je enega onih mladeničev odločno prašal, ali je res, kar „Corr.“ v tem oziru piše, in mu je odgovoril, da to ni res, da oni so peli po svojem nagibu. „Corr.“ se je spominjal morda na Fitza, Macuza, in mislil je, da tudi na slovenski strani mora biti tako; zato sumniči. Dalje je neresnično, kar piše „Corr.“ da bi bili fantje upili zoper Nemce, zoper mestnega župana in municipij. Omenili smo že drugo govorico, s katero so hoteli naši prijatelji očrnuti Slovence pri okrajnem glavarju Reebbachu zdaj hočejo dati mestnemu županu in municipiju povod, da bi bili proti nam, kolikor še niso, in hočejo Nemce nahujskati proti Slovincem, češ da ti jih žalijo s psovkami, kakršne so nekaterim Italijanom navadne. Tudi to prizadevanje naših prijateljev jim ne bo nič hasnilo, kajti oni Nemci ki so svobodni v svojem mišljenju, vejo, kaj imajo pričakovati od Slovencev, kaj od Italijana; oni pa, ki mislijo s tržaškimi možgani, bodo vedno taki, kakršni morajo ali kakršni smejo biti; njih ne preobrne sumničenje kakega goriškega lista, ampak miglje od zgoré. Naj „Corr.“ nikar ne misli, da s svojim popisovanjem slovenskih razmer spravi kakega Nemca na svojo stran; kolikor jih je z njim, so zato, ker jim je tako rečeno in drugače ne smejo. To pa je umetno, in kar je umetno, vse razpade. Prav tako krivo je, kar poroča „Corr.“, da je bil eden omenjenih fantov obsojen na 14 dni zapora. Sejem je bil v ponedeljek, prepeval je tistega dne popoldne, a v četrtek zajutra bil je že doma, torej ni mogel biti 14 dni zaprt, in prav bi storil, da bi zahteval od „Corriera“ preklic, kakor so ga nameravali Šempeterci, ki so ga po odložitvi, ne ve se zakaj. Tudi na drugem mestu omenjene številke trdi „Corr.“, da oni mladeniči so apili proti gosposki, kar je po spričevanju moža, ki je bil pričujoč, popolnoma neresnično. Take neresnične vesti škodujejo dobremu imenu slovenskega naroda in zato nekaterim Italijanom dopadajo; ali zaradi tega bi jih menda „Corr.“ vendar ne smel prinašati.

„Corriera“ uljudno prosimo, naj blagovoljno molči o naših poročilih, kadar jih ne ume. Naše poročilo v zadnji številki o sejmu sv. Andreja je tako razumel, kakor da bi bili resnico pačili, ter pripoveduje to svojim čitateljem. Proti takemu postopanju liberalnega lista odločno oporekamo. Ako noče resnico pisati, naj še neresnico opusti.

Neverjetno. C. k. orožniki so zapazili na cesti, ki vede mimo starega pokopališča v Gorico, na nekem vozu, ki je prišel iz Trsta in je bil namenjen v hrube, žensko, bolno na kozah. Orožniki po svoji dolžnosti ustavijo voz ter naznanijo stvar okrajnemu glavarstvu, ki ukaže, naj se dotična ženska prenese v bolnišnico za nalezljive bolezni. Mestni župan se je pa temu ustavljal, češ da po sporočilu mestnega zdravnika je bolezen še le začela in ni še razvita in torej ne nalezljiva. Okrajni glavar ni odstopil od svojega ukaza in tako so sprejeli žensko v omenjeno bolnišnico. Čudimo se mestnemu županu, ki je zdravnik in menda tudi ud deželnega zdravstvenega sveta, da hoče tako žensko pustiti v hrube, kjer bi se bolezen razvila in morda ves okraj okužila. Goriško liberalno glasilo govori o tej zadevi, kakor da bi se bila mestu krivica zgojila, in ne pomisli, da javna varnost in zdravlje je najvišja postava. Pač liberalni za se, a ne za druge.

Goričani bodo večni. Za to je skrbel slavni mestni zastop, ko je proti protestu mnogih razumnih in previdnih meščanov napravil novo pokopališče na

onem mestu, kjer je zdaj. Drugod napravljajo pokopališča zato, da trupla v njih strohne, v Gorici pa zato, da se trupla v njih ohranijo. Kako dobro zemlja v ta namen je izbrala mestno starešinstvo goriško, razvidno je iz kostenjakov, ki se izkopujejo na novem pokopališču. Nikdo se ne spominja, da bi bili na onem mestu kedaj pokopavali ali da bi bila tam kedaj kaka bitka, in vendar nahajajo v novem pokopališču skupne grobe, v katerih je vedno po mnogo oseb skupaj pokopanih, ki so vse nenavadno velike rasti in prav dobro ohranjene. Nekateri kostenjaki imajo tako lepe zobe, da bi se kakomu zdravniku za zobe po njih sline cedile. Pravijo, da ti skupni grobovi bi bili iz keltskih ali gotških časov, vendar za gotovo ni do zdaj nikdo časa določil. Kdo bi ne zavidal nas Goričano da nam je starešinstvo priskrbelo stalen spomin tako dober kup (dober kup? Stavoc.) Naj pa še kdo reče, da s trdo glavo se nič ne doseže.

Šolnina zviša se na državnih srednjih šolah s početkom prihodnjega šolskega leta v nižjih razredih na letnih 20 gld., v višjih razredih na letnih 24 gld. Po tej poti pridemo kmalu do tega, da le bogatini bodo mogli obiskovati srednje šole in da ubogemu malo nadarjenemu učencu ne bo mogoče povzdigniti se do višje stopnje omike, kakor njegovemu premožnejšemu tovarišu. Naj bi se ta naredba vsaj v izpeljavi tako omehčala, da bi omika ljudstev zaradi nje ne trpela.

Tatvina. Veleposestniku gospodu Karlu Ritterju odnesli so neznanemu...ovi to noč blizu 1000 gld. Ulomili so skoz okno ter pobrali, kar so našli v mali denarnici, v veliko niso mogli priti. Tatovom niso še na sledu, a upati je, da jih kmalu dobé.

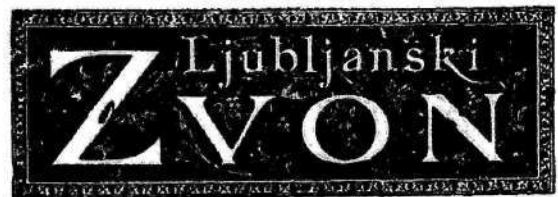
V Dutovljah na Krasu sklenil je občinski zastop, da kupi deset srečec „Narodnega doma“ v Ljubljani. Slovenske občine, posnemajte ta izgled; čas gre h koncu, kajti uže 31. t. m. bo srečkanje mnogostevilnih, tudi dragocenih dobikov.

„Ljubljanski List“ nam je posvetil v številki od 10. t. m. dolg uvodni članek z naslovom: „Goriški Times“, v katerem se hudoje, da smo ga imenovali listič, ter krepko molči o tem, kar smo mu povedali o sedanjem političnem življenju ljubljanskem. Ker je listič na Primorskem skoro popolnoma neznan, smemo o njem molčati, ako nas ne prisili k govoru. Tudi „Slovenec“ je temu liberalcu krepko odgovoril ter rekel, da se ne mara z njim pričakati. Listič je namreč krivo poročal neke besede „Slovenca“, ali „Slovenec“ mu je posvetil, kakor gre. Čestitamo.

Prošnjo 1429 slovenskih roditeljev za slovenske ljudske šole v Trstu je tržaško mestno starešinstvo ovrglo. Vladni komisar, ki je bil pričujoč, je oporekal proti takemu postopanju ter je zahteval, naj se izbere komisija, ki bi to pretresla. Taki so, potem upijejo, da se jim krivica godi. Politična strast zaslepi človeka, da ne privoščí bratu, česar mu po postavi in naravi ne more odrekati.

Istrski Italijani so tako dolgo nagajali gimnazijskemu vodji g. Fr. Hafnerju v Pazinu, rojenemu Slovincu, Primorcu, večjemu deželni jeziku, mirnemu, prijaznemu, v narodnem oziru pravičnemu možu, da je prošil za premeščenje na c. k. učiteljišče v Gorico, katero se mu je dovolilo. Na to so mislili Italijani, da dobé za vodjo moža svojega duha, a visoka vlada jim je po pravici roge pokazala ter je poslala za gimnazijskega vodjo v Pazin, ne da bi bila razpisala službo, nekega g. Vikt. Leschanofskyja, 33letnega moža iz moravskega Sternberga, ki ne zna nobenega deželne jezika. Narodnostim ni ustrezno, Italijani se bodo jezili, ali prav se jim godi. Kdor preganja domače ljudi, naj se tujim pokori.

Listnica uredništva. — Gospode dopisnike, katerih željam danes nismo mogli zadostiti, prosimo potrpljenja. Prihodnji pridemo na vrsto.

Št. XII. prinaša te spise: 1. J. Kržišnik: Povodnji mož. Balada. — 2. Dr. I. Tavčar: Mrtva srca. Povest (Konec). — 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih, 21. Peter in Pavel. — 4. G. Jeréb: Josip Podmilšak slovenski pisatelj. (Konec). — 5. S. Rutar: Akvileja VI. — 6. J. Staré: Vinko VIII. — 7. J. Trdina: Vinska modrost. 23-24. — 8. D. Nemanic: Drobline za slovenski slovar. — 9. K. Strekelj: Novejši pisatelji ruski. II. Turgénev. — 10. J. Kersnik: Gospod Janez. Novela. (Konec). — 11. Književna poročila: S. R.: „Slavia italiana“. — 12. D. Fajgelj: Nove muzikalije. „Cecilija“. — 13. Slovenski glasnik. „Ljubljanski Zvon“ izhaja v mesečnih zvezkih, po 4 tiskovne pole véke osmerke objeznih ter stoji za pol leta 2 gld. 30 kr., za četr let 1 gld. 15 kr.

Lekarnica pri Materi božji

v Korminu na nunskem trgu
ima zalogo vsakovrstnih zdravil.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše žilodolne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vratih, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, bojaz, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah ra svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu.
Ena steklenica stane 30 novcev.

??? KJE ???

se kupi dobra zimska (suknja za 11 do 38 gl.
" zimska obleka za 11 do 30 gl.
" zimске hlače za 4.50 do 10 gl.

!!! SAMO !!!

v veliki zalogi Ignacija Steiner-ja
v Gorici nasproti škofiji.

Tam se dobijo tudi na povoljno izbiro gotove obleke za dečke od 1 leta naprej, nepremočljivi plašči za dež, kamaše za gospode z mešanice, usnja, kavčuka in bukovine, zbirka blaga vsake vrste, izdelovalnica za napravo obleke po meri.

Dalje so na izbiro plašči za gospe, Watherproof, Paletot, Sacco, Dolman, mufr.

Za Gorico edina zaloga izvernih volnenih srajc, jopic itd. dr. G. Jaeger-ja.

Kar se ne prilega, se z radostjo zameni.

VINO NA PRODAJ.

1884.	leta belo vino rezno hektoliter	10 gl.
1893.	" " " prav prijetno "	12 gl.
1879.	" " " " "	16 gl.
1875.	" " " " "	22 gl.
1868.	" " " " "	60 gl.
1884.	leta pristni tropinovec	30 gl.
1884.	" " " slivovec	40 gl.

Jesip Kravagna
v Ptuiji (Pettau), Štajersko.

Gotov pomoček.

Vsadko dobi plačilo hitro nazaj, ako bi ostal moj govori

ROBORANTIUM (pomoček, da brada raste.)

brez uspeha. Ima tudi gotov uspeh proti pleši, izpadanju las, lusknasti glavi in osivljenju las. Uspeh je gotov po nekaterem drgnjenju. Deluje hitro. Izvirne steklenice razposilja po 1 gl. 50 kr., steklenico za poskušnjo po 1 gl. 1. Grolich v Brnu. Zaloga: v Gorici: Cristofoletti, lekar; v Trstu: Pavel Kocca, lekar v mestni palači; v Ljubljani: Ed. Malve; v Zadru: N. Androvich.

Roborantium rabi se pogosto z uspehom tudi proti slabosti spomina in bolevsti v glavi, kar se lahko dokaže s spričevali in zalivalami.

NB. V inenovanih zalogah dobi se tudi ustna karpaska voda Grolichova, gotova pomoč zoper vsakršno bolezen zob, neobhodno potrebna, da se ohrani njih lepota, izvrstno sredstvo, da se ohranijo in čistijo zobje, usta in lesna, sestavljena iz zdravilnih korenin moravskih Karpat; prave steklenice po 60 kr.

SAME NOVOSTI ZA BOŽIČ IN NOVO LETO.

V prodajalnici papirja M. Coppag-a (prej E. Seitz) v semeniških ulicah št. 12 nahaja se velika zbirka najlepših rečij, primernih za dani o božiči, novem letu in imendanah.

Voščilni listi v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku; kakor tudi lepa in velika zaloga kinčanege pisemskega papirja, vse najnovejših vrst iz poglaviteh domačih in zunanjih tovarov, dalje lične mape, papeterije za pisarne, vezane v platno, usnje in žamet. Nahaja se tam tudi lepa zbirka mošnjic, vizitnic in listnic, malih in velikih, finih in navadnih, in nešteti drugih rečij za pisarnico.

Imenovana papirarnica ima tudi bogato zalogo raznih in ličnih koledarjev, navadnih, finih in ilustriranih v obliki listnic, tabel, bloka in knjige v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku.

Vedno dobro založena zbirka kupčijskih zapisnikov, prepisnih knjig in prepisnih strojev.

Vse po najnižih cenah.

Bolezni v želodci (krč ali druge bolezni), ako jed ne diši, smrdelo sapo in slaba usta, stud in blavanje, hemeroidne bolezni odpravi gotovo

Jeruzalemski balzam,

ki je, narejen iz rabarbarine korenike, jako krepilnega upliva, boljši ko vse druge medicinske sestave in skrivne mešanice.

Dobiva se edino le v lekarni

G. B. PONTONI-JA

„pri dveh zamorcih“ v Raštelji v Gorici.

Najboljša obramba proti koleri,

katera bi ne smela v nobeni hiši manjkati, je obče dokazana in izvrstno priznana

ŠUMAVSKA GREŃČICA (Böhmerwaldbitter)

iz lekarnice „k črnemu orlu“ imenovane v Plau-u na Českem.

Ta služi posebno dobro pri slabem prebavljanju, pri studu jedi, slabem želodcu, pri napejanju in riganju, bljuvanju itd., po zavžitih mastnih ali napejanjih jedi, na potovanju, na suhem in mokrem, na lovu in na polju, za torej se sme bolnim na želodcu pomorščakom, potovalcem, gozdarjem, gospodarjem silno priporočati. Dobiva se v steklenicah po 50 kr. in po 1 gl. v glavni zalogi za Gorico pri g. Cristofolettiju, lekarničarju.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protiu ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živih, otekline, otrpele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Schymmerle. Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnil se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit uspeh, da so se po kratkej rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednekej bolezni priporočam. Vašej blagododnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posestnik v Šmarji pri Celju.

Planinski zeliščni sirup kranjski, izhoren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prano in pljučno bolečine; 1 steklenica 50 kr. Korstnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči sirki in stropi.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tiskokrat sijajno osvedočile pri zabasani človeškega telesa, glavobolu, otrpanih udih, skračenem želodcu, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Razposilja se le jeden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzetjem v lekarni pri „samorogu“

Jul. TRNKO pl. OSY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Vkup 10.000 dobitkov

I
srečka
I
goldinar
a. v.

KINCSEM - SREČKE

1. glavni dobitek goldinarjev

50.000

2. glavni dobitek 20.000 goldinarjev
3. glavni dobitek 10.000 goldinarjev

4. glavni dobitek 5.000 goldinarjev
5. glavni dobitek 3.000 goldinarjev

(za poštnine prosto dopošiljatev sreček in znamenka dobitkov naj se dodá 15 k.)

LOTTERIE-BUREAU des UNG. JOCKEY-CLUB
Hatvanengasse BUDAPEST National-Casino
kakor tudi v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijskih kolekturah.

6. glavni dobitek 2.000 goldinarjev
7. glavni dobitek 1.000 goldinarjev

II
sreček
II
goldinarjev
a. v.

(za poštnine prosto dopošiljatev sreček in znamenka dobitkov naj se dodá 15 k.)

Vsak dobitek se izplača v gotovini.